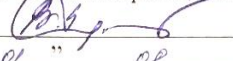


МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти з
науково-педагогічної роботи
доц. Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ


“ 01 ” “ 08 ” 2023 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА

(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА ГРОМАДСЬКЕ МЕДСЕСТРИНСТВО

Галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

Спеціальність _____ 223 Медсестринство _____

Освітньо-професійний ступінь _____ фаховий молодший бакалавр _____

Курс навчання _____ III (на основі повної загальної середньої освіти) _____


Форма навчання _____ денна _____

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

Схвалено на засіданні кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
(протокол № 17 від “30” травня 2023 року)

Завідувач кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
д.мед.н., професор  Ігор ПЛЕШ

Схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії з терапевтичних, педіатричних та
сестринських дисциплін (протокол № 10 від “12” червня 2023 року)

Голова предметної (циклової) комісії
з терапевтичних, педіатричних та сестринських дисциплін
к.мед.н.  Алла ПЕРИЖНЯК

Чернівці – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Бачу Марина Іллівна, доктор філософії, викладач фахового коледжу БДМУ bachu.marina@bsmu.edu.ua Григорець Діана Корнеліївна, викладач фахового коледжу БДМУ grigorec.diana@bsmu.edu.ua Антонюк-Штефаніка Леся Олександрівна, викладач фахового коледжу БДМУ antoniuk.lesia@bsmu.edu.ua Дроник Тетяна Олександрівна, викладач фахового коледжу БДМУ dronyk.tetiana@bsmu.edu.ua Кашул Марина Олександрівна, викладач фахового коледжу БДМУ marina.kashul@gmail.com
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/doglyadu-za-hvorimi-ta-vishhoyi-medsestrinskoyi-osviti/
Веб-сайт кафедри	http://doglad.bsmu.edu.ua/
E-mail	vmo@bsmu.edu.ua
Адреса	м.Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (0372) 58-55-57

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів	1,5
Загальна кількість годин	45
Лекції	10
Практичні заняття	20
Самостійна робота	15
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Навчальна програма з дисципліни “Громадське здоров’я та громадське медсестринство” складена відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров’я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Дисципліна “Громадське здоров’я та громадське медсестринство” вивчається на третьому році навчання. Навчальним планом передбачено 45 год, з них: лекцій — 10 год, практичних занять — 20 год і самостійної позааудиторної роботи студентів — 15 год.

Актуальність вивчення дисципліни “Громадське здоров’я та громадське медсестринство” пов’язана з тим, що світова спільнота і медичні організації все більше уваги приділяють формуванню, збереженню та зміцненню здоров’я здорових людей, а не лише діагностиці та лікуванню пацієнтів.

Теми лекційного курсу розкривають засоби і механізми формування, збереження і зміцнення здоров’я здорових людей, чинники ризику виникнення захворювання, методи їх активного виявлення і класифікацію, стандарти обстеження пацієнтів, діагностичні критерії захворювань у межах компетенції медсестри, комплексну первинну і вторинну профілактику та ефективність профілактичних заходів.

Практичні заняття передбачають засвоєння принципів роботи медсестри в кабінетах сімейних лікарів і педіатрів та проведення медсестринського обстеження здорових людей під

час оглядів та патронажу, проведення медсестринської діагностики стану здоров'я, валеометричних досліджень, встановлення рівня здоров'я, а також медсестринське обстеження хронічних пацієнтів, діагностику, опрацювання комплексних заходів з первинної та вторинної профілактики захворювань, чинники ризику, які виявлені під час обстеження.

Самостійна позааудиторна робота студентів спрямована на самостійний пошук тематичної літератури, самостійне вивчення фрагментів навчальної програми, виконання індивідуальних завдань викладача тощо.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-u-vdnz-u-bukovinskij-derzhavnij-medichniy-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyaciyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, добро- зичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролю) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання про- пущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Анатомія людини	Медсестринство в сімейній медицині
Фізіологія	Медсестринство в акушерстві та гінекології
Мікробіологія	Медсестринство в інфектології
Патоморфологія та патофізіологія	Медсестринство в геронтології та геріатрії
Основи екології та профілактичної медицини	
Основи психології та міжособове спілкування	
Фармакологія та медична рецептура	
Основи медсестринства	
Ріст і розвиток людини	
Медсестринство у внутрішній медицині	
Медсестринство у педіатрії	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни— формування у студентів системних знань і розуміння концептуальних основ, усвідомлення основних проблем, які стосуються громадського здоров'я та громадського медсестринства, забезпечення оволодіння студентами системою теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних медичним сестрам при здійсненні професійної діяльності в медичних закладах для ефективної реалізації завдань щодо збереження і зміцнення здоров'я та профілактики найпоширеніших захворювань серед дорослого населення і дітей

6.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в хірургії» є:

- формування розуміння у майбутніх медичних працівників основних принципів валеології;
- оволодіння знаннями щодо чинників ризику виявлення захворювання та методів їх активного виявлення;
- створення у студентів цілісного уявлення про встановлення рівня здоров'я;
- сприяння у виборі стандартів обстеження пацієнта;
- оволодіння методиками проведення медсестринського обстеження здорових

- дорослих людей та дітей під час медсестринського патронажу;
- оволодіння навичками спілкування при проведенні медсестринського патронажу на дому;
- пропобанда здорового способу життя сім'ї та громади;
- оволодіння вміннями щодо діагностичних критеріїв захворювань у межах компетенцій медсестри;
- сприяння у виборі комплексу заходів з первинної та вторинної профілактики захворювань;
- оволодіння методиками оцінки ефективності профілактичних заходів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

1.1. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

7.1. інтегральна здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

7.2. загальні:

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

- СК 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- СК 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- СК 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними та соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати заходи захисту і зміцнення здоров'я, профілактики неінфекційних захворювань, навчання пацієнта і членів його родини методам профілактики.
- СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

- СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
- СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
- СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
- СК 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Громадське здоров'я та громадське медсестринство”.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Громадське здоров'я та громадське медсестринство” студент повинен

8.1. Знати:

- основні визначення та поняття (валеологія, валеометрія, громадське здоров'я тощо);
- закономірності формування демографічної ситуації, її особливості в різних країнах;
- складові медико-соціального значення захворюваності та методи її вивчення;
- класифікацію факторів ризику, оцінку їх можливого впливу на здоров'я населення;
- регулярні скринінгові огляди груп ризику;
- методи первинної та вторинної профілактики;
- правові засади сучасного громадського здоров'я;
- основні методи діагностики вагітності;
- патронаж новонароджених у домашніх умовах;

- методику грудного, змішаного, штучного вигодовувань;
- основні етапи введення прикормів;
- календар профілактичних щеплень;
- принципи медичної деонтології та етики, необхідні в повсякденній фаховій, валеологічній і профілактичній діяльності громадської медичної сестри;
- правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в практичній діяльності.

8.2. Вміти:

- аналізувати та оцінювати стан здоров'я населення;
- формувати, зберігати і зміцнювати індивідуальне та громадське здоров'я;
- формувати комплекси валеологічних заходів для конкретних здорових людей різного віку на основі діагностики рівня здоров'я (валеометрії);
- збирати анамнестичні дані щодо з'ясування рівня здоров'я здорових і визначення чинників ризику виникнення певних захворювань у здорових людей та дітей;
- проводити медсестринське обстеження здорових людей та хворих;
- проводити медсестринську діагностику рівня здоров'я здорових, планування та реалізацію медсестринських втручань з оцінюванням їх результативності та корекцією;
- здійснювати адвокацію, комунікацію, та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації;
- інтерпретувати основні методи визначення та оцінки стану здоров'я населення у взаємозв'язку з чинниками, що на нього впливають;
- проводити вторинну профілактику з метою збереження певного рівня здоров'я та підвищення якості життя пацієнтів на хронічні недуги з використанням залишкового рівня здоров'я;
- дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в практичній діяльності.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення модуля навчальної дисципліни відводиться 45 год, 1,5 кредити ECTS..

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Денна форма	Кількість годин, у тому числі				Рік навчання, семестр	Вид контролю
	Всього годин/кредити	Аудиторних		СРС		
		Лекції	Практичні Заняття			
Модуль 1	45 годин/1,5 кредити	10	20	15	III, 6 семестр	Залік

Змістовий модуль 1. *Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Профілактика терапевтичних захворювань.*

9.1. Конкретні цілі вивчення змістового модуля 1:

- організація робочого місця медичної сестри кабінету сімейного лікаря;
- оформлення документації медичних сестер дитячої поліклініки, амбулаторно-поліклінічних закладів системи первинної медико-санітарної допомоги (головної медичної сестри, старшої медичної сестри, медичної сестри сімейної медицини);
- роль медсестринського процесу в охороні громадського здоров'я;

- забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в поліклініці;
- планування сестринського догляду у типових випадках найпоширеніших захворювань.
- методики розрахунку, аналізу сестринських показників діяльності амбулаторно-поліклінічних установ, якості медичної допомоги та стану здоров'я населення;
- проведення санітарно-просвітницької роботи, спрямованої на профілактику захворювань і формування принципів здорового способу життя;
- принципи роботи медичної сестри дитячої поліклініки та жіночої консультації, закладів системи первинної медико-санітарної допомоги;
- проведення обстеження та оцінка стану здоров'я пацієнта;
- медсестринський догляд за амбулаторними хворими;
- встановлення сестринського діагнозу;
- медсестринський процес в амбулаторно-поліклінічних закладах;
- опанування маніпуляційною технікою;
- спостереження за станом здоров'я пацієнтів, оцінка і своєчасна діагностика його погіршення;
- визначати чинники ризику виникнення патологій;
- проводити обстеження відповідно до медсестринських стандартів та встановлювати медсестринські діагнози;
- планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх при бронхіальній астмі, гіпертонічній хворобі, ішемічній хворобі серця;
- надавати медсестринську допомогу при невідкладних станах;
- визначення групи енергетичних витрат людини залежно від інтенсивності праці;
- оцінка стану здоров'я пацієнта та його харчування;
- складання раціону харчування здорової людини залежно від статі, віку, умов праці та відпочинку;
- проводити заходи з первинної чи вторинної профілактики названих захворювань;
- дотримуватися правил протиепідемічного режиму, техніки безпеки та охорони праці.

9.1.1. Тематична структура змістового модуля 1:

Тема 1. Здоров'я, громадське здоров'я, громадське медсестринство. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Скринінгові програми раннього виявлення хвороб та чинників ризику. Методи первинної і вторинної профілактики.

Історичні аспекти розвитку медичної валеології. Визначення поняття, предмет і об'єкт впливу медичної валеології.

Загальні принципи й основні завдання. Індивідуальне та громадське здоров'я. Формування, збереження і зміцнення здоров'я здорових людей і вплив різних чинників на ці процеси. Здоровий спосіб життя людини як універсальний та найефективніший чинник її здоров'я. Роль санітарної освіти у формуванні здоров'я.

Формування здоров'я сучасної людини. Визначення рівня здоров'я дорослої здорової людини. Валеометрія.

Показники психічного здоров'я здорової людини. Природжені чинники психічного здоров'я. Темперамент і характер. Типи акцентуованих характерів. Найважливіші чинники, що впливають на стан психічного здоров'я впродовж життя.

Особливості психіки дорослих чоловіків і жінок. Роль чоловіка і жінки в сім'ї. Роль медичних сестер у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я здорових людей різних вікових груп і здоров'я сім'ї.

Сучасний розвиток системи громадського здоров'я в Україні і світі. Інфраструктура громадського здоров'я.

*Організація роботи медичної сестри сімейної медицини,
дільничної (громадської) медичної сестри*

Функціональні обов'язки головної медичної сестри, старших медичних сестер, медичних сестер дитячої поліклініки, жіночої консультації, закладів системи первинної медико-санітарної допомоги. Функціональні обов'язки громадської медичної сестри у профілактичній, лікувально-діагностичній та організаційній роботі педіатра і сімейного лікаря. Обслуговування підлітків у поліклініці. Показники діяльності амбулаторно-поліклінічних установ і стану здоров'я населення. Визначення групи здоров'я конкретному пацієнтові. Опрацювання комплексної програми оздоровлення конкретної людини. Протирецидивні заходи при найпоширеніших захворюваннях. Контроль за виконанням конкретним пацієнтом лікувально-оздоровчих заходів

Тема 2-3. Профілактика захворювань органів дихання та серцево-судинної системи
Профілактика бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця.

Збирання скарг, з'ясування анамнезу захворювання і життя. Екзогенні, ендогенні чинники ризику розвитку бронхіальної астми. Обстеження хворих і здорових людей, які мають чинники ризику. Визначення провідних симптомів і синдромів. Медсестринське опікування стану здоров'я пацієнта, формування медсестринського діагнозу. Планування медсестринських втручань. Участь у реалізації заходів з первинної чи вторинної профілактики бронхіальної астми.

Стандарти обстеження. Діагностичні критерії. Роль харчування в первинній та вторинній профілактиці. Медикаментозне та санаторно-курортне профілактичне лікування пацієнтів на бронхіальну астму. Прогноз захворювання і критерії ефективності профілактичних заходів.

Обстеження здорових людей, які мають чинники ризику виникнення гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця. З'ясування проблем пацієнта, скарг анамнезу захворювання і життя. Визначення провідних симптомів і синдромів гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця. Формулювання медсестринського діагнозу.

Планування медсестринських втручань та реалізація їх. Участь у реалізації заходів з первинної профілактики гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця. Визначення показників ефективності профілактичних заходів.

Техніка безпеки, охорони праці. Правила протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час виконання маніпуляцій, інструментальних методів обстеження.

Тема 4-5. Профілактика захворювань шлунково-кишкового тракту, ендокринних захворювань, захворювань сечовидільної системи. Роль раціонального харчування у збереженні та зміцненні здоров'я.

Використання методів активного виявлення пептичної виразки шлунка і дванадцятипалої кишки, хронічного коліту, жовчнокам'яної хвороби, жовчокам'яної хвороби, хронічних гепатиту і панкреатиту, ожиріння, цукрового діабету, ендемічного зобу і тиреотоксикозу, хронічного пієлонефриту та факторів ризику виникнення цих захворювань у конкретних пацієнтів. Виставлення сестринського діагнозу та його формулювання. Комплекс заходів з первинної та вторинної профілактики цих захворювань. Експертиза тимчасової та стійкої непрацездатності. Оцінка ефективності профілактичних заходів. Аналіз харчування окремої людини. Дотримання загальних вимог до раціонального харчування. Визначення потреби людини в енергії. Джерела надходження білків та незамінних амінокислот в організм людини. Співвідношення жирів тваринного та рослинного походження у денному раціоні. Прості та складні вуглеводи у харчуванні. Основні джерела жиро- та водорозчинних вітамінів у їжі. Профілактика гіповітамінозів. Харчові джерела основних мінеральних речовин. Режим харчування людини залежно від характеру роботи.

Профілактика ендемічного зобу, цукрового діабету та ожиріння. Епідеміологія ендемічного зобу. Екзогенні, ендогенні чинники ризику. Методи раннього виявлення. Класифікація. Стандарти медсестринського обстеження пацієнтів. Діагностичні критерії.. Первинна і вторинна профілактика. Ефективність профілактичних заходів. Обстеження здорових людей, які мають чинники ризику виникнення ендемічного зобу, цукрового діабету та ожиріння. З'ясування скарг, анамнезу захворювань і життя. Визначення провідних

симптомів і синдромів. Медсестринське оцінювання стану здоров'я пацієнта. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Участь у реалізації заходів з первинної та вторинної профілактики.

Техніка безпеки та охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час інструментальних методів обстеження, виконання медсестринських маніпуляцій тощо.

Змістовий модуль 2. Охорона материнства і дитинства. Профілактика захворювань в педіатрії.

9.2. Конкретні цілі вивчення змістового модуля 2:

- проводити пропаганду здорового способу життя сім'ї та громади;
- виявити фактори ризику та потреб у період вагітності жінки, проводити загальний огляд вагітної;
- проводити допологовий та післяпологовий патронаж;
- виявити фактори ризику у дітей раннього віку;
- організувати нагляд за новонародженими, школярами віком до 15 років, підлітками віком 15-18 років;
- скласти раціон харчування для дітей різних вікових груп, які перебувають на природному, штучному та змішаному вигодовуванні;
- розрахувати потрібний об'єм їжі дітям першого року життя, які перебувають на штучному вигодовуванні;
- оформляти обліково-звітну, статистичну документацію;
- дотримуватися правил професійної безпеки під час огляду вагітних, новонароджених, дітей різного віку, школярів віком до 15 років, підлітків віком 15-18 років.
- визначати чинники ризику виникнення рахіту, анемії та гіпотрофій у дітей першого року життя;
- участь у реалізації заходів щодо первинної профілактики рахіту, анемії та гіпотрофій у дітей першого року життя;
- володіти навичками медсестринського обстеження дітей з метою виявлення ранніх ознак рахіту, анемії та гіпотрофії;
- підготувати немовлят до взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- проводити планові медсестринські втручання;
- проводити консультування з питань імунізації дітей згідно з календарем щеплень;
- надавати долікарську медичну допомогу дітям у разі виникнення поствакцинальних реакцій;
- вести документацію відповідно до наказів та інструктивних листів МОЗ України з профілактичної роботи серед дітей;
- дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки при виконанні періодичних профілактичних щеплення.

Тема 6. Здорова вагітність - здорова дитина (оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини). Медичне обслуговування дітей і підлітків: роль патронажної медсестри.

Місце і роль системи охорони материнства та дитинства у відтворенні поколінь. Законодавство з охорони материнства та дитинства. Особливості здоров'я жінок. Репродуктивне здоров'я, динаміка його основних показників.

Допологовий та післяпологовий медсестринський патронаж. Рекомендації медсестри загальної практики – сімейної медицини для поліпшення стану вагітної та запобігання абортам під час першої та наступної вагітностей.

Дотримання правил професійної безпеки при огляді вагітних, новонароджених, дітей різного віку, школярів віком до 15 років, підлітків віком 15-18 років.

Особливості спостереження за новонародженими в домашніх умовах. Перше відвідування новонародженої дитини: визначення зрілості дитини, статодинамічних рефлексів тощо.

Перший огляд новонародженої дитини в поліклініці. Оцінювання стану здоров'я дитини. Розподіл дітей за віковими групами, принципи нагляду за дітьми: першого року життя, віком 2—3 років та 3—6 років. Показники нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя.

Тема 7. Роль правильного вигодовування дітей першого року життя у формуванні здоров'я та профілактиці захворювань.

Обстеження здорової дитини першого року життя, методи визначення її добового раціону та режиму харчування: об'ємний, енергетичний. Методики нерегламентованого годування немовлят.

Складання раціону харчування для дітей різних вікових груп, які перебувають на природному вигодовуванні. Перший, другий, третій прикорми, їх склад і спосіб уведення.

Визначення показань для змішаного вигодовування дитини. Діагностика гіпогалакції, захворювань матері, які спричинюють необхідність переведення дитини на змішане чи штучне вигодовування впродовж першого року життя.

Характеристика основних сумішей: прості, адаптовані, кисломолочні, лікувальні. Розрахунок об'єму їжі дітям першого року життя, які перебувають на штучному вигодовуванні.

Роль медичної сестри в профілактиці захворювань серед школярів віком до 15 років, підлітків віком 15-18 років.

Оформлення облікової та звітної статистичної документації про стан здоров'я дитячого населення на дільниці педіатра.

Тема 8. Профілактика рахіту, анемії, гіпотрофії в дітей грудного та раннього віку.

Вплив харчування на життєдіяльність організму дитини, стійкість до різноманітних несприятливих чинників довкілля. Правильна організація вигодовування дитини з перших днів її життя — основа комплексу профілактичних заходів.

Переваги природного вигодовування немовлят за нерегламентованим режимом. Склад грудного молока, його захисні властивості. Визначення потрібної кількості їжі для немовляти. Роль прикормів і регламентація їх введення.

Змішане та штучне вигодовування дитини. Показання. Харчові молочні суміші: прості, кисломолочні, лікувальні. Адаптовані молочні суміші, які використовуються для вигодовування дітей першого року життя. Принципи збалансованого харчування дітей. Потреба дітей першого року життя в основних харчових інгредієнтах. Фізіологічне значення основних компонентів їжі.

Дотримання протиепідемічного режиму, особистої гігієни під час вигодовування немовлят.

Обстеження здорових дітей. Обстеження дітей з рахітом, анемією на прийомі сімейного лікаря в поліклініці чи лікаря-педіатра в дитячій консультації. Збирання скарг, виявлення наявних проблем, вигодовування, догляд за дитиною. Медсестринське оцінювання стану здоров'я дитини, формулювання медсестринського діагнозу. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Участь у реалізації заходів із первинної та вторинної профілактики з урахуванням поведінки дітей, їх вигодовування та медикаментозних засобів корекції (вітаміну D₃, препаратів заліза тощо).

Спостереження за дитиною грудного віку: частоти оглядів медичною сестрою та лікарем у домашніх умовах і поліклініці, критеріїв ефективності профілактичних заходів та методів корекції профілактичних комплексів при їх малій ефективності.

Екзогенні, ендогенні антенатальні та постнатальні чинники ризику щодо розвитку гіпотрофії у дітей раннього віку. З'ясування соціального стану батьків, збалансоване та

раціональне харчування жінки під час вагітності, наявності шкідливих звичок, умов праці, побуту та відпочинку. Екстрагенітальна патологія.

Порушення режиму дня дитини, раннє змішане та штучне вигодовування. Травма в пологах, незрілість плода. Аномалії розвитку. Інфекційні захворювання. Синдром первинного і вторинного порушення всмоктування в кишках. Спадкові аномалії обміну речовин. Імунодефіцитні стани.

Обстеження дітей з гіпотрофією, методи активного виявлення гіпотрофії. Стандарти обстеження, діагностичні критерії. Медсестринський патронаж за дітьми, хворими на гіпотрофію. Антенатальна та постнатальна профілактика гіпотрофії. Профілактика, лікування гіпогалакції. Профілактика інфекційних захворювань, гельмінтозів. Особливості профілактики гіпотрофії у недоношених дітей, дітей-двійнят. Оцінювання ефективності медсестринського патронажу за дітьми з гіпотрофією залежно від ступеня тяжкості гіпотрофії. Критерії ефективності лікувально-профілактичних заходів.

Тема 9. Профілактика інфекційних захворювань у дітей, щеплення, календар профілактичних щеплень.

Визначення специфічної та неспецифічної профілактики інфекційних захворювань. Препарати, що використовуються для створення активного і пасивного імунітету. Види вакцин для імунізації дітей. Особливості календарного плану профілактичних щеплень дітей, затвердженого наказом МОЗ України. Організація, основні принципи роботи кабінету щеплень поліклініки. Особливості складання плану вакцинації дітей на дільниці. Щеплення дітей за наявності протипоказань у недекретовані терміни. Поствакцинальні реакції та ускладнення. Групи ризику з розвитку поствакцинальних реакцій, ускладнень. Профілактика реакцій, ускладнень після щеплень, лікувальні заходи. Заповнення облікової та звітної документації. Методи оцінювання епідеміологічної ефективності щеплень.

Техніка безпеки, охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час виконання періодичних профілактичних щеплень.

Тема 10. Стратегії сприяння здоров'ю. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю. Залік

Історія виникнення концепції сприяння здоров'ю. Теорії сприяння здоров'ю індивідуального рівня. Теорії сприяння здоров'ю на міжособистісному рівні. Теорії сприяння здоров'ю на рівні організацій, спільнот та на рівні суспільної політики. Стратегії сприяння здоров'ю. Лікарні сприяння здоров'ю як приклад реалізації принципу Здоров'я для всіх. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Профілактика терапевтичних захворювань.					
1	Медична валеологія та громадське медсестринство	12	2	2	4
	Спосіб життя та поведінкові звички				
	Харчування. Нутритивний дисбаланс та методи його корегування.				4
2.	Профілактика захворювань органів дихання та серцево-судинної системи (ХОЗЛ, бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця)	10	2	4	4
3.	Профілактика захворювань ШКТ, ендокринної системи та сечовидільної систем. Роль раціонального і лікувально-профілактичного харчування у збереженні та зміцненні здоров'я. Техніка безпеки та охорона праці.	12	2	4	6
Змістовий модуль 2. <u>Охорона материнства і дитинства.</u> Профілактика захворювань в педіатрії.					
4.	Здорова вагітність - здорова дитина (оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини).	6	2	2	2
5.	Роль правильного вигодовування дітей першого року життя у формуванні здоров'я та профілактиці захворювань.	2	-	2	-
6.	Профілактика рахіту, анемії, гіпотрофії в дітей грудного та раннього віку. Профілактика інфекційних захворювань у дітей. Імунопрофілактика.	12	2	2	8
7.	Охорона материнства і дитинства.	2	-	2	-
	Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) медичної сестри як складова медичної профілактики.	4			4
	Стратегії сприяння здоров'ю. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю. <i>Залік</i>	2	-	2	-
	Усього	45	10	20	15

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Тема	К-сть год
<u>ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР</u>		
Змістовий модуль 1. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Профілактика терапевтичних захворювань.		
1.	Медична валеологія та громадське медсестринство. Промоція здоров'я та профілактика захворювань (чинники ризику, скринінгові програми раннього виявлення захворювань, санітарна просвіта). Методи первинної і вторинної профілактики.	2
2.	Епідеміологія захворювань органів дихання та серцево-судинної системи. Фактори ризику розвитку захворювання, методи активного виявлення. Первинна та вторинна профілактика.	2
3.	Епідеміологія захворювань органів ШКТ та ендокринної системи. Екзогенні та ендогенні фактори ризику. Методи активного виявлення захворювання. Первинна та вторинна профілактика. Роль раціонального і профілактичного харчування у збереженні та зміцненні здоров'я.	2
Змістовий модуль 2. Охорона материнства і дитинства. Профілактика захворювань в педіатрії.		
4.	Здорова вагітність - здорова дитина (оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини). Медичне обслуговування дітей і підлітків, роль патронажної медсестри в оздоровленні дошкільнят і школярів.	2
5.	Профілактика анемії, гіпотрофії, рахіту у дітей грудного та раннього віку. Профілактика інфекційних захворювань.-Імунопрофілактика.	2
Всього:		10 год

Теми семінарських занять – програмою не передбачено

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год
<u>ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР</u>		
Змістовий модуль 1. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Профілактика терапевтичних захворювань.		
1.	Здоров'я, громадське здоров'я, громадське медсестринство. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема. Скринінгові програми раннього виявлення хвороб та чинників ризику. Методи первинної і вторинної профілактики.	2
2.	Епідеміологія захворювань органів дихання (ХОЗЛ, бронхіальної астми). Фактори ризику розвитку захворювання, методи активного виявлення. Первинна та вторинна профілактика.	2
3.	Епідеміологія захворювань серцево-судинної системи (ІХС, артеріальної гіпертензії). Фактори ризику розвитку захворювання, методи активного виявлення. Первинна та вторинна профілактика.	2
4.	Епідеміологія захворювань органів ШКТ. Екзогенні та ендогенні фактори ризику, методи активного виявлення захворювання. Первинна та вторинна	2

	профілактика. Роль раціонального і профілактичного харчування у збереженні та зміцненні здоров'я.	
5.	Епідеміологія захворювань ендокринної системи (захворювання щитоподібної залози, цукровий діабет, ожиріння). Фактори ризику розвитку захворювання, методи активного виявлення. Первинна та вторинна профілактика.	2
	Змістовий модуль 2. Охорона материнства і дитинства. <i>Профілактика захворювань в педіатрії.</i>	
6.	Здорова вагітність - здорова дитина (оцінка фізичного та нервово-психічного розвитку дитини). Медичне обслуговування дітей і підлітків, роль патронажної медсестри в оздоровленні дошкільнят і школярів.	2
7.	Роль правильного вигодовування дітей першого року життя у формуванні здоров'я та профілактиці захворювань. Особливості медсестринського нагляду за новонародженими вдома.	2
8.	Профілактика анемій, гіпотрофії, рахіту.	2
9.	Профілактика інфекційних захворювань у дітей, щеплення, календар профілактичних щеплень.	2
10.	Формування політики громадського здоров'я. Стратегії сприяння здоров'ю. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю. <i>Залік</i>	2

Всього: 20 годин

Теми лабораторних занять – програмою не передбачено

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР		
1.	Спосіб життя та поведінкові звички, які впливають на якість та тривалість життя.	4
2.	Харчування. Нутритивний дисбаланс та методи його корегування.	4
3.	Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) медичної сестри як складова медичної профілактики.	4
4.	Планування сім'ї. Профілактика абортів серед підлітків.	3
Всього		15 год

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Робочою навчальною програмою не передбачено виконання індивідуальних завдань.

14.1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Перелік тем для реферативних повідомлень:

1. Види профілактики, методи та засоби санітарної просвіти.
2. Профілактичний напрям діяльності системи охорони здоров'я.
3. Інформаційно-роз'яснювальна діяльність медичної сестри як складова медичної профілактики.
4. Історія виникнення концепції сприяння здоров'ю.
5. Теорії сприяння здоров'ю індивідуального рівня.
6. Теорії сприяння здоров'ю на міжособистісному рівні.
7. Теорії сприяння здоров'ю на рівні організацій, спільнот та на рівні суспільної політики.
8. Спосіб життя та поведінкові звички, які впливають на якість та тривалість життя.
9. Здоров'я і навколишнє природне середовище
10. Харчування. Нутритивний дисбаланс та методи його корегування.
11. Використання онлайн-калькуляторів для обчислення мір ризику.

12. Лікарні сприяння здоров'ю як приклад реалізації принципу Здоров'я для всіх.
13. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття “індивідуальне здоров'я”, “громадське здоров'я”, збереження і зміцнення здоров'я здорової людини, здоровий спосіб життя, санітарна освіта, медико-санітарні переконання.
2. Основні завдання медичної валеології, загальні принципи та проблеми.
3. Визначення рівня здоров'я здорової людини (валеометрія). Експрес-діагностика фізичного здоров'я.
4. Чинники формування психічного здоров'я: психічний код, чинники внутрішньоутробного розвитку, темперамент і характер, психічний стрес і психотравма.
5. Найважливіші чинники, що впливають на формування здоров'я плода під час вагітності.
6. Патронаж вагітних: перший допологовий візит до лікаря, комплекс лабораторного обстеження вагітної, повторні відвідування лікаря, оптимальна кількість відвідувань протягом вагітності, ультразвукові обстеження вагітної, допологовий та післяпологовий патронажі, ведення медичної документації на вагітну.
7. Рекомендації медичної сестри сімейного лікаря вагітній відносно одягу, догляду за сосками, харчування, режиму поведінки тощо.
8. Заходи медичної сестри сімейного лікаря під час першого патронажу новонародженої дитини вдома.
9. Медсестринські патронажі новонародженої дитини вдома впродовж першого місяця життя дитини.
10. Основні переваги грудного вигодовування немовлят.
11. Розподіл їжі за енергетичною цінністю для дітей віком 3—7 років на сніданок, обід, підвечірок і вечерю (у відсотках).
12. Призначення профілактичних заходів проти рахітудоношеній одномісячній дитині, яка перебуває на природному вигодовуванні.
13. Харчування та профілактичне лікування дитини віком 9 міс., яка перебуває на штучному вигодовуванні та страждає на залізодефіцитну анемію середнього ступеня тяжкості.
14. Добові потреби заліза для дітей грудного віку.
15. Клінічні ознаки постнатальної набутої гіпотрофії аліментарного походження першого ступеня тяжкості, прогресуючого перебігу в дитини віком 10 міс.
16. Лікувально-профілактичний комплекс заходів для восьмирічної дитини, яка страждає на аліментарну гіпотрофію I ступеня.
17. Планові профілактичні щеплення здоровому дитячому населенню.
18. Рациональне і лікувально-профілактичне лікування. Роль білків, жирів і вуглеводів у рациональному і лікувально-профілактичному лікуванні.
19. Режим харчування здорової людини. Енергетична цінність їжі.
20. Харчування. Нутритивний дисбаланс та методи його корегування.
21. Хронічний бронхіт: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика, ефективність профілактичних заходів.
22. Бронхіальна астма: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
23. Гіпертонічна хвороба: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
24. Ішемічна хвороба: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
25. Ревматична хвороба: методи активного виявлення, стандарти медсестринського

- обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
26. Хронічний гастрит: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 27. Виразкова хвороба: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 28. Хронічний гепатит: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 29. Жовчнокам'яна хвороба: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 30. Хронічний панкреатит: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 31. Хронічний коліт: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 32. Ендемічний зоб: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 33. Цукровий діабет: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 34. Ожиріння: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 35. Хронічний гломерулонефрит: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 36. Хронічний пієлонефрит: методи активного виявлення, стандарти медсестринського обстеження, критерії діагностики, первинна і вторинна профілактика та її ефективність.
 37. Види профілактики, методи та засоби санітарної просвіти.
 38. Профілактичний напрям діяльності системи охорони здоров'я.
 39. Інформаційно-роз'яснювальна діяльність медичної сестри як складова медичної профілактики.
 40. Історія виникнення концепції сприяння здоров'ю.
 41. Теорії сприяння здоров'ю індивідуального рівня.
 42. Теорії сприяння здоров'ю на міжособистісному рівні.
 43. Теорії сприяння здоров'ю на рівні організацій, спільнот та на рівні суспільної політики.
 44. Спосіб життя та поведінкові звички, які впливають на якість та тривалість життя.
 45. Здоров'я і навколишнє природне середовище
 46. Використання онлайн-калькуляторів для обчислення мір ризику.
 47. Лікарні сприяння здоров'ю як приклад реалізації принципу Здоров'я для всіх.
 48. Комунікація як інструмент сприяння здоров'ю.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Проводити санітарно-освітню роботу, спрямовану на первинну і вторинну профілактику найпоширеніших захворювань.
2. Проводити обстеження здорової людини під час профілактичного огляду і визначати рівень її фізичного здоров'я.
3. Проводити обстеження хворої людини.
4. Проводити спостереження за станом здоров'я пацієнта, своєчасна діагностика його погіршення.
5. Виконувати всі види сестринських маніпуляцій.
6. Вести затверджену медичну та медсестринську документацію, підготувати дані для складання статистичного звіту.
7. Встановлювати медсестринські діагнози.
8. Опанувати обов'язками медичної сестри.

9. Обчислювати основні показники діяльності сестринського персоналу.
10. Визначати групи енерговитрат людини залежно від інтенсивності професійної діяльності.
11. Оцінювати стан здоров'я людини залежно від її харчування.
12. Складати раціон здорової людини залежно від віку, статі, умов праці та відпочинку.
13. Проводити медсестринське обстеження і оцінювання стану здоров'я людини.
14. Забезпечувати належний догляд за новонародженою дитиною в домашніх умовах.
15. Здійснювати взяття біологічного матеріалу від дитини для лабораторного дослідження.
16. Визначати антропометричні показники дитини першого року життя.
17. Проводити профілактичні щеплення.
18. Надавати невідкладну допомогу дітям з поствакцинальними алергічними реакціями.
19. Проводити санітарно-освітню роботу з батьками щодо щеплень дітей.
20. Визначити добовий раціон їжі та режим вигодовування дитини першого року життя.
21. Коригувати харчування дитини першого року життя на природному вигодовуванні.
22. Визначати раціон харчування матері-годувальниці.
23. Складати індивідуальне меню для дітей першого року життя при змішаному та штучному вигодовуванні.
24. Виявляти чинники ризику і ранні ознаки рахіту, анемії та гіпотрофії у дітей грудного віку та проводити їх медсестринське обстеження.
25. Визначати харчові продукти та дієтичні добавки, якими слід збагачувати раціон дітей першого року життя при загрозі виникнення рахіту, анемії та гіпотрофії.
26. Проводити санітарно-освітню роботу з батьками щодо профілактики рахіту, анемії та гіпотрофії у дітей першого року життя.
27. Визначити чинники ризику виникнення хронічного бронхіту, бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби, ішемічної хвороби серця, ревматизму, хронічного гастриту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, хронічного гепатиту, жовтокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, хронічного коліту, ендемічного зобу, цукрового діабету, ожиріння, хронічного пієлонефриту тощо.
28. Здійснювати підготовку пацієнта до лабораторних методів дослідження.
29. Здійснювати підготовку пацієнта до інструментальних методів обстеження.
30. Проводити комплекс профілактичних заходів з первинної та вторинної профілактики найпоширеніших захворювань.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання поточної навчальної діяльності, модульного контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях.

Дисциплінаключає три форми контролю рівня знань студентів.

1. Початковий рівень визначається на першому практичному занятті і включає перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчали на попередніх курсах. Контроль проводять методом фронтального усного опитування.

2. Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визначається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 200 балів**.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі (120 балів).

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. Загальна сума балів за поточну навчальну роботу і виконання індивідуальних завдань діяльність не може перевищувати 200 балів.

Складання заліку оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

На останньому тематичному навчальному занятті з дисципліни після закінчення розбору теми заняття, викладач навчальної групи оголошує суму балів, яку кожен студент групи набрав за результатами поточного контролю та за виконання індивідуальних завдань (якщо такі наявні).

Студент отримує оцінку **«зараховано»**, якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, практичні, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни **не меншу, ніж 120**.

Студент отримує оцінку **«не зараховано»**, якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних, семінарських та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати *оцінку з кожної теми*.

Оцінку " відмінно " виставляють у випадку, коли студент знає матеріал в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності;

Оцінку "добре" виставляють за умови, коли студент знає матеріал і добре розуміє його, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінку "задовільно" виставляють студентові на основі його знань задовільному рівні. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінку "незадовільно" виставляють у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам "задовільної оцінки".

Оцінка з навчальної дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство» визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному навчальному занятті за відповідною темою та кількістю балів за виконання індивідуальних завдань студентом.

Студент отримує оцінку *«зараховано»*, якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, практичні, визначені тематичним планом з дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни *не меншу, ніж 120*.

Студент отримує оцінку *«не зараховано»*, якщо студент має невідпрацьовані пропуски практичних занять та лекцій і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуальних завдань – 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуальних завдань – не менше 120 балів.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Зважаючи на кількість практичних занять 10 перерахунок оцінок у багатобальну шкалу здійснюється наступним чином: оцінка "відмінно" – 20 балів, оцінка "добре" – 16 балів, оцінка "задовільно" – 12 балів, оцінка "незадовільно" - 0 балів

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 200 балів. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці "відмінно" на кожному практичному занятті: $10 \times 20 = 200$.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балів, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці "3" на кожному занятті: $10 \times 12 = 120$.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Залік 45/1,5	1	10	20	16	12	0	-	120

Оцінка «зараховано» і «не зараховано» вноситься викладачем до залікової відомості (Форма № Н-5.03-3), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів» та «Залікової книжки».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Дербак М. А. Конспект лекцій з дисципліни «Громадське здоров'я і громадське медсестринство» [Електронний документ]. Ужгород, 2017. 92 с.
2. Громадське здоров'я : підручник / Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнев В. А. та ін.; за заг.ред. Грузевої Т.С. Вінниця : Нова Книга, 2022.
3. Децик О.З., Кольцова Н.І., Стовбан І.В., Золотарьова Ж.М., Ціхонь З.О., Федорків Н.Б., Ковальчук Р.Є. Вибрані лекції з громадського здоров'я. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2019. 273 с.
4. Громадське здоров'я і громадське медсестринство: Підручник. — 3-тє вид. / За ред. Є.Я. Склярова, М.Б. Шегедин і Б.Б. Лемішка. — К.: Медицина, 2011. — 224 с. — Пал. тв.
5. Громадське здоров'я : національний підручник / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т.С. Грузева та ін.; ред.: В. Ф. Москаленко; МОЗ України; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. 3-тє вид. Вінниця: Нова книга, 2013. 560 с.

19.2. Допоміжна

1. Грузева Т. З., Гречишкіна Н.В. Громадське здоров'я: навчальний посібник — Книга плюс, 2021. — 296 с.
2. Медсестринство у внутрішній медицині : підручник / [Шегедин М. Б., Безкоровайна У. Ю., Неділько Р. В. та ін.]. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 224 с. :
3. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб: Підручник для студ.мед.закладів фахової передвищої освіти. — 9-тє вид. /За ред.Л.В.Бещ, В.І. Бельдій, Л.П. Дедишин.К. — 2023. — 559 с.
4. Курдюмова Н.О., Поліщук Т.Г. Педіатрія: практичні навички: Навчальний посібник — К., 2023. — 358 с.
5. Шегедин М.Б., Орібко С.Д., Киричук Г.І., Середа М.П. та ін. Медсестринство в педіатрії: Навч. посібник. — Вінниця: Нова книга, 2009. — 312 с.
6. Шегедин М.Б., Кравців В.В., Барчук С.В. Медсестринство при інфекційних хворобах: Навч. посібник. — Вінниця: Нова книга, 2009. — 120 с.
7. Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря: підручник / Є.Я. Скляров, М.А. Бичков, Н.М. Громнацька та ін.; за ред. Є.Я. Склярова, М.А. Бичкова — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 288 с.
8. Гжегоцький М.Р., Федоренко В.І., Штабський Б.М. Нариси профілактичної медицини. — Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2008. — 408 с.
9. Соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини : метод. вказ.для самост. роботи студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти / упоряд. В. А. Огнев, К. М. Сокол, І. А. Чухно та ін. Харків : ХНМУ, 2020. 76 с.
10. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Громадське здоров'я з основами епідеміології» / укладачі: Миронюк І.С., Брич В.В. Ужгород, 2018. 58 с.
11. Населення України. Демографічний щорічник. К.: Держкомстат України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
12. Вороненко Ю.В., Кошова С.П., Михальчук В.М., Радиш Я.Ф.Здоров'я громадян України – важлива складова національної безпеки та потенціалу суверенітету держави // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2021. № 3 (65). – С. 5-13.
13. Аналіз стратегічних позицій центру педіатрії: проблема вдосконалення управління людськими ресурсами / Надія Дубровіна, Анджей Сівець, Віра Дубровіна, Оксана Тулай // Журнал європейської економіки. – 2020. – Т. 19, No 3 (74) : лип.-верес. – С. 537-562.

14. Слабкий Г.О. Роль сімейної медичної сестри у формуванні у населення здорового способу життя // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2022. № 1 (67). – С. 92-96.
15. Чепелевська Л.А., Кривенко Є.М. Сучасні регіональні особливості смертності населення України // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2021. № 4 (66). – С. 28-34.
16. Кривич І.П., Чумак Ю.Ю., Гусева Г.М. Сучасний стан здоров'я населення України // ENVIRONMENT & HEALTH. 2021. № 3 – С. 4-12.
17. Качмарська М.О., Любінець О.В. Стосовно оцінки рівня громадського здоров'я в Україні та її регіонах // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2022. № 1 (67) . – С. 7–16.
18. Харченко Н.В. Контекст громадського здоров'я // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2022. № 1 (67). – С. 17-21.
19. Качур О.Ю. Задачі системи громадського здоров'я по формуванню у населення відповідального ставлення до особистого здоров'я // УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2022. № 1 (67). – С. 37-41.
20. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. Oxford University Press, 2017. 1728 p.
21. Richard Skolnik. Global Health 101 (Essential Public Health) 4th Edition. Publisher : Jones & Bartlett Learning, 2020. 576 p.
22. Федик Т. Як розбудити у собі лідера: експрес-курс головної медсестри /Т.Федик //Довідник головної медичної сестри.–2018.–N2.–С.47–51.

19.3. Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua/> Дистанційне середовище "MOODLE" БДМУ. – Дисципліна " Громадське здоров'я і громадське медсестринство ". – Методичні вказівки. Конспекти. Ситуаційні задачі. Тести для самоконтролю. Аудіо- та відеоматеріали, мультимедійні презентації.
2. ДУ "Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України" <HTTP://WWW.GUCHERNSSES.GOV.UA/>
3. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». Київ, 2020. 516 с.
4. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
5. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
6. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
7. www.who.int
8. www.euro.who.int/ru/home
9. www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
10. www.cdc.gov
11. Українська База Медико-Статистичної Інформації "Здоров'я для всіх" <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
12. <http://medlib.dp.gov.ua/>
13. Електронний журнал «Медична справа» [Електронний ресурс] – режим доступу <https://www.medsprava.com.ua/>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Лілія БОРЕЙКО – к.мед.н., доцент кафедри догляду за хворими та ВМО

Олена МАКАРОВА – к.мед.н., доцент кафедри догляду за хворими та ВМО